

MOZARTS JUPITER

● **TORS DAG 18 OKTOBER 2018**
kl 19.00 DE GEERHALLEN NORRKÖPING

FREDAG 19 OKTOBER 2018
kl 19.00 CRUSELLHALLEN LINKÖPING
Introduktioner kl 18.30 Richard Michelin

Norrköpings Symfoniorkester

Dirigent **Stefan Solyom**

Solist **Annamia Larsson** valthorn

Konsertmästare **Henrik Jon Petersen**

AUERBACH Icarus

ATTERBERG Hornkonsert

– paus –

MOZART

Symfoni nr 41 ”Jupiter”

Välkommen till Norrköpings Symfoniorkester! Checka gärna in, ta bilder i foajé och konsertsal och berätta att du är här! Innan konserten börjar ber vi dig dock stänga av telefon och kamera, eftersom ljuset från skärmar stör både publik och artister. Under konsert är fotografering och ljudupptagning ej tillåten. I applådtacket går det bra att ta bilder igen. Hoppas du får en riktigt fin konsertupplevelse med oss!

soh

– en del av Scenkonst Öst

Stefan Solyom

Nästan på dagen för 20 år sedan dirigerade Stefan Solyom SON för första gången. Och närmare ett 50-tal har det blivit sedan dess!

Stefan är dirigent, kompositör, arrangör, hornist och pianist. Han utbildades vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm och vid Sibeliusakademien i Helsingfors med pedagoger som Jorma Panula och Leif Segerstam.

Stefan Solyom har vunnit stor internationell uppmärksamhet, inte minst sedan han år 2000 vann den

Internationella Sibeliusstävlingen för dirigenter. 2009 blev han Generalmusikdirektor vid Deutsche Nationaltheater und Staatskapelle i Weimar, där han förutom konserter även dirigerat operor som Eugen Onegin, Figaros Bröllop, Rigoletto, Tosca samt Tristan och Isolde. Sedan debuten som operadirigent vid Kungliga Operan i Stockholm har han bland annat gästat operahusen i Paris och Frankfurt samt Komische Oper i Berlin. Vid Kungliga Operan har han dirigerat Lidholms Ett drömspel, Sjtjedrins Carmenbalett och Mozarts Trollflöjten. På Vasateatern ledde han Reimanns Spöksonaten och i de Geerhallen uruppförde han våren 2001 Franke-Bloms H.P., operan om boxaren Harry Persson. På operascenen har han även dirigerat Tosca på Parisoperan, Romeo och Julia, Faust och Le Villi på Frankfurtoperan, Läderlappen och Barberaren i Sevilla på Komische Oper i Berlin samt Rucklarens väg och Thomas Adès Powder Her Face vid musikfestivalen i Bremen.

Stefan är en regelbunden gäst vid Stockholms och Göteborgs symfoniorkestrar, och har återkommande uppdrag vid flertalet svenska orkestrar, liksom han gästas orkestrar runt om i världen, även i USA och Australien. Från hösten 2014 är han chefsdirigent för Helsingborgs Symfoniorkester.

Annamia Larsson

Annamia Larsson är sedan 2002 alternerande stämledare i Hovkapellets hornsektion. 1999–2003 studerade hon vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm för Dick Gustavsson, och 2002 fortsatte hon för professor Roland Berger vid Universität fur Musik und Darstellende Kunst Wien. Under studietiden i Wien spelade hon bland annat på Wiener Volksoper och med Wiener Horn Ensemble.

Under sina studieår har Annamia Larsson deltagit i masterclasses för Markus Masku-niitty (Berlin Filharmonin/Radioorkestern, Berlin), Dale Clevenger (Chicago Symphony Orchestra), Hugh Seenan (London Symphony Orchestra), Fergus McWilliam (Berliner Philharmoniker), Ib Lanzky-Otto (Kungliga Filharmonin, Stockholm), Mark Gould (Metropolitan Opera) och Michel Garcin-Marrou (Orchestre de Paris).

2003 framträdde Annamia Larsson som solist med Kungliga Musikhögskolans symfoni-orkester och hon har varit med i tävlingar som Solistpriset (2002 och 2004) och Ljung-grenska tävlingen (2003).

Annamia spelar även med i olika kammarmusikgrupper och har under två säsonger varit medlem i UBS Verbier Festival Youth Orchestra under ledning av James Levine. Hon har även vid tre tillfällen tagit emot Kungliga Musikaliska Akademiens stipendium.

På fritiden gillar Annamia Larsson att puckla på sina kollegor på operans Aeroboxtraning, en aktivitet där hon numera fungerar som instruktör. I övrigt är den stora avkopplingen matlagning och bakning.

Theremin

Thereminen uppfanns 1919 av den ryske forskaren Léon Theremin (Lev Termen) och är ett helt unikt instrument, vilket betyder att det inte har några relationer med redan existerande instrument. Det patenterades i USA 1928.

Theremin är i grunden en låda med två antenner. När instrumentet är påslaget bildas elektromagnetiska fält runt båda antennerna och musikern använder sina båda händer till att skapa olika ljud.

Den upprättstående antennen används för tonhöjd. Ju närmare antennen man håller handen desto högre frekvens får tonen. Den horisontella antennen används för att styra volymen och dynamiken. När handen vidrör antennen är instrumentet avstängt och ju högre handen höjs desto starkare ljud blir det.

Thereminen användes mycket under 1950–1960-talen av filmindustrin i Hollywood för att skapa skrämmande ljud i skräck- och science fiction-filmer. Många rock- och pop-artister har också använt instrumentet i sin musik. Ett av de kanske mest kända nutida styckena är signaturmelodin till ”Morden i Midsomer”, skriven av Jim Parker och spelad av Celia Sheen.

Thereminister som Lucie Bigelow Rosen och Clara Rockmore turnerade mycket under 1930–1950-talen. Nutida komponister som Lera Auerbach, Fazil Say, Kalevi Aho, Howard Shore och många andra använder theremin i konsertmusiken.

I kvällens första stycke ”Icarus” av Lera Auerbach spelar **Thorwald Jørgensen**, en av de ledande klassiska thereministerna i världen. Han spelar regelbundet med flera stora orkestrar, främst i Europa och Nord- och Sydamerika. Flera kompositörer har skrivit stycken direkt för Thorwald. Han har också själv komponerat flera solostycken för theremin.

NORRKÖPINGS SYMFONI

Violin 1

1:e konsertmästare
Henrik Jon Petersen, Vakant

Alt. konsertmästare Mikael Wenhov

2:e konsertmästare Paul Waltman

Carina Beckett, Sarah Dodd Falkebring,
Matts Eriksson, Josep Esteve,
Lars Hedborg, Magnus Ivarson,
Tanja Kaitaniemi, Kristina Lindholm
Vahlöf, Ingrid Olsson, Nina Söderberg,
Johanna Tafvelin, Anders Törnqvist

Violin 2

Ruth Anderberg*, Fredrik Anderberg**,
Håkan Jonsäll**, Lars Andersson,
Boel Bengtsson, Karín Engström,
Åsa Holm, Anne Holmer, Jin Hägerström,
Richard Michelin, Mohamed Sharara,
Sonja Vrieze, Vakant

Viola

Lennart Falkebring*, Crista Bergendahl**,
Gunnar Enbom**, Nanako Akai, Jenny
Augustinsson, Björn Carlén, Erika
Gabrielsson Backlund, Pernilla Rönnlund,
Markku Sorri, Karin Svanberg Ancker,
Vakant

Cello

Solocellist Niklaas Veltman

Pelle Hansen*, Fredrik Lindström**,
Sofia Petersen**, Torstein Dalene,
Erik Uusjärvi, Leif Vahlöf,
Ingrid Åkerblom, Vakant

Kontrabas

Björn Malmqvist*, Jan Duda**,
Anna-Cecilia Bergman**(tjl),
Emma Josefsson Bjørnevik (tjl),
Sara Buschkühl (vik), Johan
Strindberg (vik), Daniel R Thomas,
Roine Uddfeldt, Vakant

* Stämledare, ** Alternande stämledare,

ORKESTER 2018–2019

Flöjt

Teodor Tirlea*, Annica de Val**, Vakant

Oboe

Pelin Lius*, Thomas Bodin**, Vakant

Klarinett

Johnny Jannesson*, Lars Paulsson**,
Alvaro Pastor Jimenez

Fagott

Linus Björnstam*,
Eva Pettersson Veltman**, Vakant

Horn

Lennart Langer*, Anna Ahlenius**,
Jan Lejonclou, Lars Thapper,
Elisabeth Åkervall

Trumpet

Elias Svanberg*, Filip Draglund**,
Stefan Mattsson

Trombon

Eric Svensson*, Christoph Schnaithmann**

Bastrombon

Johan Wiklund**

Tuba

Ole Christian Grønning*

Pukor

Lars Gärd*, Anders Dahlstedt**

Slagverk

Martin Orraryd*, Petter Svensson**

Harpa

Delphine Constantin Reznik*

Vid denna konsert:

Theremin Thorwald Jørgensen

Piano Lennart Wallin

Celesta Mats Jansson

LERA AUERBACH (f 1973)

Icarus (10')

Lera Auerbach är en mångbegåvad ryskfödd konstnär. 1991 fick hon genomföra en konsertturné i USA, och beslöt sig för att stanna där. Det blev fördjupade studier vid Juilliard School i New York, varifrån hon utexaminerades med toppbetyg i såväl pianospel som komposition. Hon har även bedrivit litteraturstudier vid Columbia University. 1996 utnämndes hon till "Poet of the year" av den internationella Pusjkin Society. Hennes litterära verksamhet har resulterat i fem volymer av poesi och prosa. År 2000 arbetade hon som "composer in residence" vid International Johannes Brahms Society i Baden-Baden, där hon fick bo och arbeta i det hus där tonsättaren tillbringade sommarmånaderna 1865–1874. 2001 verkade hon i motsvarande funktion vid Lockenhaus Festival i Österrike inbjuden av Gidon Kremer.

Enligt myten fög Ikaros så nära solen att vaxet som höll ihop hans vingar smälte, och han störtade i havet. Alla strävar vi kanske mot det onåbara, och på vägen dit kan vi drabbas av det stora misslyckandet. Om detta handlar denna musikalisk resa. Ikaros far lyckades med vingarnas hjälp fly från fångenskap, men det som räddade fadern kom att bli den ivrige tonårssonens undergång.

Man ska inte tolka musiken alltför nära berättelsen. Namnet på stycket kom först när det var färdigt. Från början var detta de två sista satserna i hennes första, sjusatsiga symfoni (2006), och satserna kallas där "Att bita i gräset" och "Requiem för Ikaros". Det börjar med ett ivrigt grubblande, följt av en vacker violinstämmas stillsamma drömmar om flykt. Den fatala flygningen utförs med känt resultat, och i den långa avslutningen sörjer vi en drömmares undergång i en himmelskt vacker, svävande musik högt över jordens yta.

Icarus uruppfördes under Verbierfestivalen 2011 med Charles Dutoit som dirigent.

KURT ATTERBERG (1877–1974)

Hornkonsert op 28 (30')

Allegro pathetico

Adagio

Allegro molto

Kurt Atterbergs betydelse för den svenska musikhistorien är stor. Det var han som tog initiativen till att grunda såväl Föreningen Svenska Tonsättare som STIM. Men i själva verket utbildade han sig till ingenjör och fick tidigt jobb på Patentverket, där han avancerade till byrådirektör och kom att vara verksam upp i åttioårsåldern. Att han dessutom hann med att komponera en mängd operor och orkesterverk (nio symfonier och flera solokonsert) är närmast ett under. På senare tid har hans musik återupptäckts inte minst i Tyskland, där alla symfonier getts ut på skiva, och där en och annan opera getts i nyuppsättning.

Även om Atterberg i sin hornkonsert inte direkt citerar några folkliga melodier, så är den ändå fylld av nordiska tonfall. Den är hållen i traditionella former, men här finns ändå mycket som gör den ovanlig: instrumentationen med stråkar, piano och slagverk är unik och ger konserten en spännande klangvärld. Melodikerna är en blandning av nordisk mystik och för tiden fräck modernism.

Om konserten har tonsättaren berättat följande anekdot: ”Av någon anledning hade jag för mig att Konsertföreningen var mera vänligt inställd till utländska noviteter än till svenska. Vår utmärkte hornist Axel Malm var förtjust i min konsert och ville spela den snarast. Eric Westberg, som då ännu var intendent vid Konsertföreningen, och jag själv kom då överens om att Malm skulle säga, att han hade en begåvad elev nere i Skåne, som hette S. G-sky och som skrivit en hornkonsert. Malm skulle få spela den och Adolf Wiklund skulle dirigera. Det var väl torsdagen den 17/3 som första repetitionen hölls. Westberg spelade piano, och jag var inte alls närvarande. Man hade inte kommit igenom första satsen, innan man här och var i orkestern började flina! Wiklund blev irriterad och undrade, vad det var fråga om. Äsch – hördes från spridda håll – det här är inte nån G-sky, det är Atterberg ... Inte långt därefter skrev någon framstående kritiker här i landet, att jag inte hade någon personlig stil. Det är ju möjligt, men musikerna kände igen min olät. Premiären blev den 20 mars 1926 och sedan dess har konserten kunnat glädja sig åt livlig uppskattning inte minst utomlands.”

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756–1791)

Symfoni nr 41 C-dur Jupiter [K551] (26')

Allegro vivace

Andante cantabile

Menuetto: Allegretto

Finale: Molto allegro

Sommaren 1788 uppbadade Mozart alla sina krafter för att under loppet av en dryg månad komponera sina tre sista symfonier: den leende nr 39 i Ess-dur (fullbordad den 26 juni), den tragiska nr 40 i g-moll (25 juli) och den grandiosa nr 41 i C-dur (10 augusti). Varför komponerade han sedan inga fler symfonier, när han i alla fall hade tre år kvar att leva? Uppenbarligen kunde han fullborda en symfoni på någon månad. I dessa tre mästerverk hade han nått längre än i något tidigare verk, längre än någon tidigare symfoni över huvud taget! Kanske kände han att han gett sig ut på vägar som ledde längre än han kunde överblicka. Han levde ju under klassicismens tidevarv, då ”lidelser, hur häftiga de än må vara, aldrig får uttryckas så att de blir osmakliga, och musiken inte ens i de hemskaste situationer får såra örat, utan även då måste behaga, det vill säga alltid förbli musik”. I dessa symfonier står han redan på gränsen till något nytt.

I sina brev uppehöll sig Mozart under denna tid vid de svarta tankar som förföljde honom, och han led dessutom av ovanligt besvärande penningbrist. Men Mozart var ingen dagbokstonsättare, och han lät aldrig egna bekymmer spegla sig i den musik han skrev.

Det verkar som om han lyckades skriva av sig sina bekymmer med symfonin i g-moll, för när han omedelbart därefter kastade sig in i arbetet med nästa symfoni var hans tonspråk ljusst och överväldigande. Han använde sig dessutom av den problemfriaste av alla tonarter, C-dur.

Symfoni nr 41 har uppkallats efter den romerske överguden Jupiter, men vem som hitade på namnet vet man inte med säkerhet. Tecken tyder på att det kan vara den engelske impressarion J P Salomon, han som lockade Haydn till London, och som även förgäves försökte få Mozart att resa dit. Hur som helst är namnet ovanligt väl valt.

Första satsen är brett upplagd och majestätisk. Den långsamma andra satsen är däremot nästan genomskinlig och himmelskt vacker. Menuetten är en raffinerad kusin till Mozarts många bondska tyska danser. Finalen är ett oöverträffat mästerverk av kontrapunktisk skicklighet. Man har med all rätt här talat om andens seger över materien.

Kommande konserter hösten 2018

DE GIFTA PÅ EIFFELTORNET

● **LÖRDAG 27 OKTOBER**

kl 15 De Geerhallen Norrköping
Introduktion kl 14.30

Dirigent **Fredrik Burstedt**

En happening med 7 skådespelare,
17 cirkusartister och 77 musiker

Alfvén Midsommarvaka

Mozart Symfoni nr 31 "Paris"

Cocteau/Les Six De gifta på
Eiffeltornet

TJAJKOVSKIJ MÖTER

ARABISKA KLANGER

ONSDAG 31 OKTOBER

kl 18 De Geerhallen Norrköping

Musiker ur SON med gästsolist
på ney, kanun och tabla ledda
av vår egen violinist Mohamed
Sharara.

1800
HOS OSS

ÖNSKEKONSERT

● **LÖRDAG 10 NOVEMBER**

kl 15 De Geerhallen Norrköping

SÖNDAG 11 NOVEMBER

kl 15 Crusellhallen Linköping

Dirigent **Patrik Ringborg**

Publiken har varit med och
utformat konserten!

I samarbete med NT och Corren

JOHAN DALENE

I VIRTUOS KONSERT

● **LÖRDAG 17 NOVEMBER**

kl 15 De Geerhallen Norrköping

Introduktion kl 14.30

Dirigent **Daniel Blendulf**

Solist **Johan Dalene** violin

Larsson Gothe The Apotheosis of
the Dance

Thorvaldsdottir Aeriality

Barber Violinkonsert

Beethoven Symfoni nr 7

ÖPPEN GENERALREPETITION

- FRI ENTRÉ

● **TORSDAG 22 NOVEMBER**

kl 13.00-16.00

De Geerhallen Norrköping

Dirigent **Dalia Stasevska**

Solist **Ellen Nisbeth** viola

Hannah Holgersson sopran

Kom och lyssna på hela det fan-
tastiska programmet till Tonsät-
tarfestivalen i Stockholm!

Den brittiska tonsättaren Thea
Musgrave är festivalens tema.

Vi ger konserten i Konserthuset i
Stockholm fredag 23 nov kl 19.

ÖPPEN REPETITION

- FRI ENTRÉ

● **TISDAG 27 NOVEMBER**

kl 11.30 De Geerhallen Norrköping

Dirigent **Anja Bihlmaier**

Längd ca en timme

Läs mer på vår hemsida norrkopingsymfoniorkester.se

Texter Stig Jacobsson. Annamia Larsson foto Glenn Larsson, Stefan Solyom foto Tony Briggs,
Thorwald Jørgensen foto Anouschka Hendriks van den Hoogen, SON foto Björn Dahlgren.

Norrköpings Symfoniorkesters sponsorer 2018-2019

GULDPARTNER **STÅHL INVEST**

SILVERPARTNERS

 Botrygg

 Mannersons
FASTIGHETER

SEFAB SIEMENS

Övriga: Advokatfirman Glimstedt | Almroth Industrifastigheter AB | Best Western Hotel Princess |
Kurt och Brita Ehlert | Gunnar Gunnarsson Fastighets AB | Holmen Paper AB | HSB |
Hysesbostäder | Mattssons Fastighetsutveckling AB | Ringarums Busstrafik AB | Sumitomo SHI
FW Energi AB | Swedbank | Tage Rejmes Bil AB | Tommy Holm Revisionsbyrå AB

Fonder: Fond of Music, donation från Marianne och Lennart Lindqvist |
Siw Ericssdotter stiftelse, donation

SON samarbetar med Vi-skogen

Utöver en blomma, som tack till våra artisters medverkan, planterar SON
fem träd i Vi-skogen som en gåva till vår gemensamma jord.

Vd Pia Kronqvist, Konstnärlig chef Henrik Marmén, Kommunikationschef Agneta Lindmark Thomas
www.norrkopingsymfoniorkester.se, info@norrkopingsymfoniorkester.se

SCENKONST ÖST
NORRKÖPINGS SYMFONIORKESTER OCH ÖSTGÖTATEATERN